

МОТИВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ УЧАСНИКІВ МАСОВИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ СИСТЕМИ СПОРТУ ДЛЯ ВСІХ

Тетяна Клімченко, Ростислав Турка, Ірина Грибовська

Львівський державний університет фізичної культури

Актуальність. Дослідження у сфері фізичної культури та спорту дають підстави стверджувати, що більшість населення має недостатній обсяг рухової активності. До занять фізичною культурою та спортом залучено лише 13,5 % населення [2].

Задля поліпшення ситуації в Україні та підвищення рівня рухової активності населення впродовж багатьох років проводиться активна робота з пошуку ефективних засобів залучення населення до фізкультурно-оздоровчих занять [1].

Останніми роками проводять дослідження, присвячені проведенню масових рекреаційних заходів, ведуть пошуки щодо впровадження в практику інновацій при організації та проведенні, зокрема: «Ярмарок спорту», «Тиждень доступного спорту», «Мама, тато, я – спортивна сім'я», «Козацькі забави» тощо) [1, 2, 3]. Здійснюють це з метою збільшення кількості залучених до систематичних рекреаційних занять.

Важливим чинником у підвищенні ефективності проведення масових заходів рекреаційного характеру є приведення їх у відповідність до вимог сучасного потенційного споживача фізкультурно-оздоровчих послуг. Тому ми вважаємо, що важливим та актуальним є вивчення мотивації різних верств населення до участі в спортивно-масових заходах.

Мета дослідження – вивчення мотиваційних пріоритетів учасників масових рекреаційних заходів.

Методи та організація дослідження. Аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури; соціологічні методи (анкетування); методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Ми проводили анкетування учасників масових рекреаційних заходів щодо їх ставлення й мотивації до участі у них. У таблиці подано причини, що спонукали людей до участі в спортивно-масових заходах (табл. 1).

Таблиця 1

Причини, що сприяли участі в масових рекреаційних заходах

Причини	Вікові групи учасників спортивно-масових заходів		
	Молодь (n=112)	I зрілий (n=87)	II зрілий (n=80)
Зміцнення здоров'я, %	20,8	40,5	50,4
Підвищення рівня розвитку фізичних якостей, %	50,4	58,6	31,8
Природна потреба в рухах, %	28,8	60,2	65,4
Вплив думок навколишніх, %	8,6	5,6	5,6
Перегляд змагань як глядач, %	10	18,6	5,6
Естетичність виступу учасників на заходах, %	4,7	15,2	5,5

Як свідчать дані проведеного опитування, найбільш впливовими причинами вважають зміцнення здоров'я, підвищення рівня розвитку фізичних якостей, природну потребу в рухах. Ці причини характерні для всіх вікових груп. Однак така причина, як підвищення рівня розвитку фізичних якостей більш значима в перших двох вікових групах (молодіжному та I періоді зрілого віку). Учасники цих груп мають добру фізичну підготовленість і прагнуть до

подальшого її підвищення. Природна потреба в рухах добре проявляється у представників I та II періодів зрілого віку. У молоді ця потреба ще не стала провідною, бо вони частково задовольняються спонтанною руховою активністю впродовж дня. Результати опитування свідчать, що перегляд змагань не у багатьох глядачів викликало бажання долучитися до участі у них.

Аналіз «привабливих» сторін спортивних змагань показав певну неоднорідність вподобань учасників різних вікових категорій (табл. 2).

Таблиця 2

«Привабливі» сторони масових рекреаційних заходів

Привабливі сторони	Вікові групи учасників спортивно-масових заходів		
	Молодь (n=112)	I зрілий (n=87)	II зрілий (n=80)
Святковість та урочистість заходів, %	12,8	30,5	50,4
Естетика спортивно-масових заходів, %	30,4	33,6	31,8
Суперництво, азарт, %	56,7	45,2	20,4
Отримання призів та заохочувальних подарунків, %	10,5	7,6	5,6

Зокрема, суперництво та азарт приваблює учасників молодіжного та I періоду зрілого віку (56,7 % та 45,2 % відповідно). Хоча масові рекреаційні заходи не ставлять за мету прояв учасниками високих спортивних результатів, проте цілком природно, що вони готуються до суперництва. У II періоді зрілого віку на першому місці є святковість та урочистість заходів.

Висновки. Встановлено, що головним мотивом, який спонукав до участі у спортивно-масових заходах є поліпшення стану здоров'я, що має велике значення на фоні його загального зниження. Серед мотивів, що отримали високу оцінку учасників масових рекреаційних заходів також були підвищення рівня розвитку фізичних якостей та природна потреба в рухах. Виявлено відмінності у вподобаннях «привабливих» сторін масових рекреаційних заходів залежно від вікової категорії. Зокрема молодіжний та I період зрілого віку надали перевагу суперництву та азарту (56,7 % та 45,2 % відповідно). Особи II періоду зрілого віку – святковості та урочистості – 50,4 %

Список літератури

1. Концепція загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 24.12.2015)
2. Результати державних спостережень за формою 2ФК за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/11500> (дата звернення 24.12.2015)
3. Турка Р. О. Спортивно-масові заходи в системі Спорт для всіх як засіб залучення населення до систематичних занять руховою активністю / Турка Р.О. // Науковий часопис. Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія №15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура та спорт)»: зб. наук.праць / За ред. Г.М. Арзютова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. Вип. 7. С. 322 – 328.